

«Эгида» и многие другие.

Заклучение. Основными социально-психологическими регуляторами процесса жизнедеятельности человека и одновременно показателями его положения в обществе выступают жизненные ценности и ориентиры. Они определяют тип сознания, уровень креативности человека, специфику его проблем и потребностей. Именно в этом контексте в условиях информационного общества актуализируется задача формирования у молодежи общественно значимых ценностей.

Литература. 1. *Жизненные ценности человека [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://www.vernikova.com/stati-psihologa/69-stati-psihologa/stati-psihologa/332-zhiznennie-cennosti-cheloveka.html>. - Дата доступа: 23. 02. 2020.* 2. *Афоризмы [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <https://aphorism.ru/comments/vx0zbghk5r.html>. - Дата доступа: 23. 02. 2020.*

УДК 81'373.21

ЛАПКОЎСКИ, В.С., студэнт

Навуковы кіраўнік - **ПІВАВАР К.С.,** канд. філал. навук, дацэнт

УА «Віцебская ордэна «Знак Пашаны» дзяржаўная акадэмія ветэрынарынай медыцыны», г. Віцебск, Рэспубліка Беларусь

ДЗВЕ НАЗВЫ АДНАГО ГОРАДА: МІЁРЫ І МЁРЫ

Уводзіны. Варыянтнасць назваў населеных пунктаў выклікае асаблівую цікавасць даследчыкаў. З аднаго боку, розная варыянтнасць тапонімаў можа выклікаць цяжкасці ў камунікацыі, блытаніну, але з іншага – некалькі назваў населенага пункта сведчыць пра гістарычныя асаблівасці найменавання. Аб'ектам нашага даследавання стала назва горада Віцебскай вобласці – Міёры (Мёры). Мэта – выявіць гісторыю з'яўлення варыянтаў назваў горада, у нарматыўных даведніках вызначыць сучасную правільную назву, на аснове апытання мясцовых жыхароў вылучыць больш распаўсюджаны варыянт назвы горада.

Метады даследавання: параўнальна-гістарычны, сацыялінгвістычны (метад анкетавання рэспандэнтаў). **Матэрыял даследавання:** варыянты назвы горада *Міёры* (*Мёры*) у разнастайных тыпах дыскурсу (публіцыстыка, нарматыўныя даведнікі, вуснае маўленне і г.д.).

Вынікі даследавання. На аснове адкрытых гістарычных крыніц нам удалося выявіць, што форма назвы мястэчка *Мёры* (*Меры*) ужывалася ў большасці старабеларускіх дакументаў з XVI стагоддзя. І на польскамоўных картах XVII-XVIII стагоддзяў назва мястэчка *Miory* адлюстроўвала такое самае вымаўленне, бо ў польскай мове спалучэнне галосных «іо» ў слове абазначае памякчэнне папярэдняга зычнага і гук [o]. У беларускай мове такому спалучэнню літар адпавядае літара «ё». Калі беларускія землі былі ўключаны ў склад Расійскай імперыі, адміністратары і картографы паўтарылі польскае напісанне кірылічнай графікай – *Миоры* (з літарай І, дарэформеннай рускай графікай). У выніку назва горада пішацца сучасным рускім правапісам як *Миоры*, шляхам адваротнай транслітарацыі на беларускую яны пераўтварыліся ў *Міёры*.

Адзначым, што нарматыўным даведніку «Назвы населеных пунктаў Рэспублікі Беларусь» [1, с. 50], зацверджаным Дзяржаўным камітэтам па маёмасці і ўзгодненым з Тапанімічнай камісіяй пры Савеце Міністраў Беларусі, форма *Мёры* фіксуецца як нарматыўная, асноўная назва, а *Міёры* як варыянт назвы. Нягледзячы на гэта, на афіцыйных сайтах органаў кіравання горада пераважае варыянт *Міёры* (*Миоры* – рус.).

Намі праведзена апытанне мясцовых жыхароў, якім было прапанавана адказаць, якую форму назвы горада яны лічаць больш звыклай, правільнай, нарматыўнай. У апытанні прыняло удзел 34 чалавекі, з іх 22 (65%) адзначыла, што часцей называе свой горад «Міёры», 12 чалавек (35%) як Мёры. Рэспандэнты таксама адзначылі, што з пункту гледжання вымаўлення варыянт «Мёры» больш аптымальны, а таксама гэты варыянт назвы падаецца

апытаным больш гістарычным (напрыклад, менавіта гэтая форма выкарыстоўваецца ў назве газеты школьнага аб'яднання «Мёрская даўніна»). Варыянт «Міёры» пераважае ў афіцыйным ужыванні.

Заклучэнне. Такім чынам, варыянтнасць назвы горада *Міёры/Мёры* мае даўнія гістарычныя карані і назіраецца ва ўсіх сферах камунікацыі (нарматыўныя даведнікі, афіцыйная дакументацыя, мова СМІ, вуснае маўленне гараджан).

Літаратура. 1. Назвы населеных пунктаў Рэспублікі Беларусь : Віцэб. вобл. : нармат. давед. / У. М. Генкін, І. Л. Капылоў, В. П. Лемцюгова; пад рэд. В. П. Лемцюговай. – Мінск : Тэхналогія, 2009. – 699 с.

УДК 81'373.46:611

МАСЛОВСКАЯ Т.Н., студент

Научный руководитель - **АГАФОНОВА О.В.**, ст. преподаватель

УО «Витебская ордена «Знак Почета» государственная академия ветеринарной медицины», г. Витебск, Республика Беларусь

ИСТОРИЯ СОЗДАНИЯ АНАТОМИЧЕСКОЙ ТЕРМИНОЛОГИИ: ГИППОКРАТ, ГАЛЕН, ВЕЗАЛИЙ

Введение. Все системы органов, сами органы, их части имеют латинские названия. Совокупность таких названий представляет собой анатомическую номенклатуру (*nomina anatomica* – это систематический перечень анатомических терминов) [4]. Любой специалист, работающий в области медицины или ветеринарии, должен знать основы латинской медицинской терминологии.

Историю создания анатомической терминологии мы можем узнать только из источников, как правило, частично дошедших до нас. По сохранившимся научным трудам мы можем проследить, как зарождалась и развивалась анатомическая терминология.

Материалы и методы исследований. Материалом исследования послужили словарь анатомических терминов, латинско-русский словарь, справочная литература. Использовались следующие методы: описательный, лингвокультурологический.

Результаты исследований. Гиппократ (примерно 460-377 гг. до н.э.) по праву называют «отцом современной медицины». Ему приписывают авторство так называемого «Гиппократового сборника», который включал в себя более ста медицинских трактатов. Гиппократ и его ближайшие последователи еще не выделяли анатомию или физиологию как отдельные разделы медицины, они изучали «природу тела», проводя вскрытия тел животных, но точных анатомических данных у Гиппократа очень мало. Гиппократ использовал лексику, доставшуюся ему по наследству от различных целителей, один и тот же орган он мог называть разными словами. В основном, в сборнике описаны болезни, их симптомы, методы обследования больных. Анатомические термины присутствуют в небольшом количестве. До наших дней дошли следующие термины: *bronchus, polype, ileum, olecranon, peritoneum* и другие.

Многочисленные труды, в том числе и по анатомии, оставил после себя греческий врач Клавдий Гален (приблизительно 130-200 гг. н.э.). Он также пытался изучать строение органов путем вскрытия трупов животных, однако, в отличие от Гиппократа, имел возможность частично изучать органы человека при выполнении хирургических операций в школе гладиаторов. Гален в своих трудах описал семь пар черепно-мозговых нервов, сосуды и артерии. Он составил словарь по сочинениям Гиппократа, прокомментировал многие названия, добавил новые термины, уточнил старые, малопонятные и неточные описания Гиппократа и его последователей, каждый термин у Галена стал однозначным и обозначал конкретный предмет или явление. От Галена в современной анатомической номенклатуре остались термины *thalamus, diaphragma, ganglion, cremaster* и другие.

Если Гиппократ называют «отцом медицины», то Андреаса Везалия с уверенностью